

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓

ความซื่อสัตย์สุจริต

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. ผลการเรียนรู้
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ความประพฤติดี ประพฤติชอบ ประพฤติตรง จริ่งใจ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง ซึ่งมีลักษณะดังนี้ คือ ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ซื่อสัตย์ต่อวาจา ซื่อสัตย์ต่อการทำงาน ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อบุคคล และซื่อสัตย์ต่อคณะ นอกจากนี้ยังจะต้องปฏิบัติตนเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยการทำดี พุทธิ และจิตดี มีความละเอียดต่อความชั่วและเกรงกลัวในความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น มีความรู้สึกละอายต่อความชั่วเป็นหลัก
๔. สาระการเรียนรู้
๑. ความซื่อสัตย์สุจริต
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต
- การปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์
- การทำใบงานเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูเล่านิทานอีสปเรื่อง “ควงควาโครเอ่ย” ให้นักเรียนฟัง จากนั้นซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) นิทานนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
- ๒) นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่ได้ฟังนิทานเรื่องนี้
- ๓) นักเรียนได้เรียนรู้อะไรจากนิทานบ้าง
- ๔) นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องอะไร
๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ. แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- ๑) ความซื่อสัตย์สุจริตหมายถึงอะไร
- ๒) นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่ได้ฟังนิทานเรื่องนี้
- ๓) ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตมีลักษณะการปฏิบัติตนอย่างไร

๔) ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่เหมาะสมสำหรับการนำไปปฏิบัติในกรณีใดบ้าง

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว แล้วให้นักเรียนเขียนสรุปลงในสมุดของตนตามความเข้าใจและด้วยสำนวนของตนเอง

๗. ครูให้นักเรียนดูภาพคนที่ทำความผิดถูกตำรวจจับใส่กุญแจมือ ตีตรวน ถูกขังคุก ถูกลงโทษ ด้วยการปรับหรือให้ทำงานหนักเพื่อสังคม หรือถูกประหารชีวิต แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเกิดขึ้นเพราะคนในภาพไม่ปฏิบัติตามลักษณะของความซื่อสัตย์สุจริตในข้อใดบ้าง

๘. ครูกระตุ้นเพื่อให้นักเรียนคิดเกี่ยวกับผลเสียที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ต่อวาจา ต่อการงาน ต่อบุคคล และต่อคณะ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนยินยอมที่จะปฏิบัติตามมีความซื่อสัตย์สุจริตในเรื่องดังกล่าว

๙. ครูให้นักเรียนจับคู่ทำใบงานเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ตามเวลาที่กำหนด เมื่อหมดเวลาตามที่กำหนด แล้วให้นักเรียนแลกเปลี่ยนใบงานกับเพื่อนเพื่อตรวจคำตอบ โดยครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ

๑๐. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนเขียนบันทึกว่าจะปฏิบัติตามเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตในเรื่องอะไรบ้าง และจะปฏิบัติอย่างไร

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงบทบาทสมมติเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติตามที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติในครั้งต่อไป

ขั้นประเมิน

๑๓. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๔. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๖. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– การรักษาคำพูดของตนเป็นการปฏิบัติตามลักษณะของความซื่อสัตย์สุจริตเกี่ยวกับเรื่องอะไร

– ถ้าทุกคนปฏิบัติตามลักษณะของความซื่อสัตย์สุจริตจะเกิดผลได้อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๘. ครูให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

๑๙. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต และช่วยกันค้นหาปัญหาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. นิทานอีสปเรื่อง “ควาควาใครเอ่ย”

๒. ภาพคนที่ทำความผิดถูกตำรวจจับใส่กุญแจมือ ตีตรา น ถูกขังคุก ถูกลงโทษด้วยการปรับหรือให้ทำงานหนักเพื่อสังคม หรือถูกประหารชีวิต

๓. ใบงานเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต

๔. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๕. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป.๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔

ความขยันหมั่นเพียร

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. ผลการเรียนรู้
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง การตั้งใจทำงานอย่างแข็งขัน และสม่ำเสมอ ด้วยความรับผิดชอบ และอดทน ความขยันหมั่นเพียรเป็นหลักปฏิบัติสำคัญที่ทำให้มีความเจริญก้าวหน้า ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต และสามารถพึ่งตนเองได้ การฝึกตนให้เป็นคนขยันหมั่นเพียร สามารถทำได้ด้วยการตื่นนอนแต่เช้าโดยไม่ต้องมีใครมาคอยปลุก เมื่อมาถึงโรงเรียนช่วยดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียนและช่วยเก็บขยะบริเวณโรงเรียน ตอนเย็นหลังเลิกเรียนก็รีบกลับบ้าน ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ตอนค่ำหลังรับประทานอาหารแล้วช่วยแม่ล้างจานเสร็จแล้วทำการบ้าน อ่านหนังสือเพื่อทบทวนบทเรียน แล้วจึงเข้านอน
๔. สาระการเรียนรู้
๒. ความขยันหมั่นเพียร
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. มีวินัย
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การปฏิบัติตนเป็นคนมีความขยันหมั่นเพียร
- การเล่นกีฬาเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร
- การทำใบงานเกี่ยวกับเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความขยันหมั่นเพียร ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูทบทวนความรู้เรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต แล้วให้นักเรียนท่องคำกลอนเรื่อง “ชื่นใจของพ่อแม่” พร้อมกัน ดังนี้

ชื่นใจของพ่อแม่

เป็นนักเรียน	เพียรขยัน
หมั่นศึกษา	หาความรู้
สู้เขาได้	ไม่ขี้เกียจ
เสนียดหาย	สบายปรี้อ
คือไม่มี	ดีแน่แน่
พ่อแม่...	ชื่นใจ

ที่มา: คู่มือวิทยากรอบรมคุณธรรม “ค่ายพุทธบุตร”.

ศูนย์สืบอายุพระพุทธศาสนา วัดชลประทาน
รังสฤษฎ์, ๒๕๓๖.

จากนั้นครูซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) เป็นคำกลอนเกี่ยวกับอะไร
- ๒) เนื้อหาในคำกลอนนี้สอนให้นักเรียนปฏิบัติตนอย่างไร
- ๓) ถ้านักเรียนนำข้อคิดจากคำกลอนนี้มาปฏิบัติจะเกิดผลดีอย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ความขยันหมั่นเพียร ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ. แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- ๑) ความขยันหมั่นเพียรหมายถึงอะไร
- ๒) เราจะฝึกตนเองให้เป็นคนที่มีความขยันหมั่นเพียรได้อย่างไรบ้าง
- ๓) เมื่อเราได้ปฏิบัติตนเป็นคนที่มีความขยันหมั่นเพียรจะเกิดผลดีอย่างไร

๖. ครูยกตัวอย่างพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียรจากหนังสือเรียนหรือจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น หนังสือคำพ่อสอน อินเทอร์เน็ต และให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ถ้านำพระบรมราโชวาทดังกล่าวมาปฏิบัติ จะเกิดผลดีอย่างไร

๗. ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๒-๓ คนให้ออกมาเล่านิทานเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร ที่ได้รับมอบหมายให้หามาในช่วงเวลาที่แล้วให้เพื่อน ๆ ฟังในชั้นเรียน จากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า นิทานดังกล่าวให้ข้อคิดในเรื่องใด และนักเรียนสามารถนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร หรือหากมีเวลาพอครูอาจให้นักเรียนร่วมกันแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ว่า เมื่อได้ปฏิบัติตนเช่นนั้นแล้วเกิดผลดีอย่างไร

๘. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๕ คน ให้ทำใบงานเรื่อง ความขยันหมั่นเพียร ตามเวลาที่กำหนด เมื่อหมดเวลาตามที่กำหนดแล้ว ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนใบงานกับเพื่อนกลุ่มอื่นเพื่อตรวจคำตอบ โดยครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ

๙. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูเล่านิทานหรือชาดกที่เกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร ๑ เรื่อง จากนั้นสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เพื่อขยายความรู้ของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น เช่น

- ๑) นักเรียนฟังนิทานหรือชาดกเรื่องนี้แล้วมีความรู้สึกละอย่างไร
- ๒) นิทานหรือชาดกเรื่องนี้สอนให้ข้อคิดอะไรกับนักเรียนบ้าง
- ๓) นักเรียนจะนำข้อคิดดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นคนดีมีขยันหมั่นเพียรได้โดยวิธีใดบ้าง
- ความขยันหมั่นเพียรมีประโยชน์ต่อนักเรียนหรือคนที่ทำงานอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความขยันหมั่นเพียร โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียรไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

๑๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง ความอดทน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. คำกลอน “ชื่นใจของพ่อแม่”

๒. นิทานหรือชาดกที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร

๓. ใบงานเรื่อง ความขยันหมั่นเพียร

๔. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๕. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕

ความอดทน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความอดทน หมายถึง การรักษาความปกติของตนไว้ได้ ไม่ว่าจะถูกกระทบด้วยสิ่งที่ตนเองปรารถนาหรือไม่ปรารถนาก็ตาม ก็จะหนักแน่น มั่นคง ไม่หวั่นไหว การทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จจะต้องมีความอดทน ความอดทนที่ถูกต้องควรมีลักษณะดังนี้ คือ อดทนต่อความยากลำบาก อดทนต่อความเจ็บป่วย อดทนต่อความเจ็บใจ และอดทนต่ออำนาจกิเลส เมื่อมีสิ่งมากระทบทำให้เกิดความโกรธก็ต้องทำให้เข้มแข็ง หากไม่เข้าใจในบทเรียนก็ไม่ควรท้อถอย แม้จะต้องตื่นนอนแต่เช้าเพื่อไปโรงเรียนก็ต้องอดทน เมื่อมีใครมาทำให้ไม่พอใจก็ไม่แสดงกิริยาอาการที่ไม่เหมาะสมออกไป เมื่อพ่อแม่ให้ช่วยงานบ้านก็ต้องตั้งใจทำงานเพื่อตอบแทนพระคุณของท่าน

๔. สาระการเรียนรู้

๓. ความอดทน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การเปรียบเทียบข้อดีและ ข้อเสียของการมีความอดทนและ ไม่มีความอดทน
- การปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความอดทน

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความอดทน ๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูทบทวนความรู้เรื่อง ความขยันหมั่นเพียรให้กับนักเรียน จากนั้นสนทนาซักถามนักเรียนว่า ใครเคยปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความอดทนบ้าง แล้วสุ่มเลือกนักเรียน ๒ คน ให้ออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังว่า ได้ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความอดทนในเรื่องใด และได้ปฏิบัติอย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ความอดทน ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป.๔ ของ วพ. แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

๑) ความอดทนหมายถึงอะไร

๒) ความอดทนประกอบด้วยลักษณะอะไรบ้าง

๓) เมื่อสิ่งที่ไม่ดีเกิดขึ้นในจิตใจ เราควรทำจัดให้หมดไปด้วยการปฏิบัติตนอย่างไร

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว แล้วให้นักเรียนเขียนสรุปลงในสมุดของตนตามความเข้าใจด้วยสำนวนของตัวเอง

๗. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ในแต่ละวันนักเรียนจะต้องมีความอดทนในเรื่องอะไรบ้าง และมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร

๘. ครูเล่าเรื่องเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความอดทนและไม่มีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคและความเหน็ดเหนื่อยจากการเรียนหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง หรือให้อ่านกรณีปัญหา เพื่อให้นักเรียนทราบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวว่าเป็นอย่างไร แล้วให้นักเรียนเปรียบเทียบข้อดีและไม่ดีของเรื่องที่ครูเล่า จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าควรยึดตัวอย่างใคร

๙. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูสนับสนุนหรือโน้มน้าวให้นักเรียนหาเหตุผลหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกรณีตัวอย่างของนักเรียนที่มีความอดทนและไม่มีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคและความเหน็ดเหนื่อยจากการเรียนหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการยืนยันหรือสนับสนุนว่านักเรียนมีความเข้าใจและได้ยึดถือแบบอย่างที่ดีถูกต้อง

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– เมื่อมีปัญหาอุปสรรคจากการเรียนหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นกับนักเรียน นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร

– การมีความอดทนรู้จักยับยั้งชั่งใจ ไม่ปล่อยตัวปล่อยใจไปตามอารมณ์เป็นผลดีต่อนักเรียนอย่างไร

– ในแต่ละวันนักเรียนจะต้องมีความอดทนในเรื่องอะไรบ้าง และมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความอดทน โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับความอดทนไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. เรื่องเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความอดทนและไม่มีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคและความเหน็ดเหนื่อยจากการเรียนหรือการทำงานต่าง ๆ

๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป.๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖

การเฝ้หาความรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนมีวินัยในตนเอง	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การเฝ้หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. ผลการเรียนรู้
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- การเฝ้หาความรู้ หมายถึง ความต้องการที่จะศึกษาหาความรู้ เป็นการแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนรู้เพื่อแสวงหาความรู้ให้กับตนเอง คนที่ชอบเฝ้หาความรู้จะเป็นคนที่มีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต มีความเฉลียวฉลาด และทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ถ้าอยากเป็นคนที่มีความรู้เพิ่มมากขึ้นจะต้องฝึกการสังเกต ขยันจดบันทึก หมั่นอ่านบททวน ติดตามข่าวสาร และจะต้องมีคุณสมบัติ ๕ ประการ คือ ตั้งใจศึกษาค้นคว้า ตั้งใจจำ ตั้งใจท่อง ตั้งใจคิดพิจารณา มีความรู้แจ้งเห็นจริง ผู้ที่เฝ้หาความรู้จะทำให้เป็นผู้ที่มีความรู้เพิ่มขึ้น และเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นรอบข้าง
๔. สาระการเรียนรู้
๔. การเฝ้หาความรู้
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๓. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. มีวินัย
๒. เฝ้หาความรู้

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ใฝ่หาความรู้
- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใฝ่หาความรู้
- การทำใบงานเกี่ยวกับการใฝ่หาความรู้

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การใฝ่หา ความรู้ ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูทบทวนความรู้เรื่อง ความอดทนให้กับนักเรียน จากนั้นเล่านิทานอังกฤษเรื่อง “สามคนโง่” ให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนาซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

๑) นิทานนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

๒) นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้าง

๓) นักเรียนจะนำข้อคิดจากนิทานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนท่องบทอาขยานค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ พร้อม ๆ กัน แล้วสรุปให้นักเรียนฟังว่า การใฝ่หาความรู้เป็นหนึ่งในค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ จากนั้นให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง การใฝ่หาความรู้ ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ. แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

๑) การใฝ่หาความรู้หมายถึงอะไร

๒) ถ้าเราอยากมีความรู้เพิ่มขึ้นจะต้องปฏิบัติอย่างไร

๓) คนที่จะเฝ้าหาความรู้จะต้องปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติอะไรบ้าง

๖. ครูกระตุ้นให้นักเรียนคิดว่า ถ้าหากมีความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง นักเรียนจะทำอย่างไร จะใช้วิธีการใดบ้าง และจะหาข้อมูลได้จากที่ไหน

๗. ครูอธิบายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นผู้เฝ้าหาความรู้และคุณสมบัติของผู้ที่ต้องการเฝ้าหาความรู้ โดยชี้ให้นักเรียนเห็นว่าเป็นการกระทำที่มีคุณค่าต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อส่วนรวม จากนั้นส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตนเป็นผู้ที่เฝ้าหาความรู้ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และปลูกฝังให้นักเรียนยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดี ควรปฏิบัติให้ติดเป็นนิสัย

๘. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า นอกจากการเรียนรู้ในห้องเรียนแล้ว นักเรียนยังสามารถเฝ้าหาความรู้ได้โดยวิธีการใดอีกบ้าง

๙. ครูให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง การเฝ้าหาความรู้ ตามเวลาที่กำหนด เมื่อหมดเวลาตามที่กำหนดแล้ว ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนใบงานกับเพื่อนเพื่อตรวจคำตอบ โดยครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ

๑๐. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนนำวิธีการปฏิบัติตนเป็นผู้เฝ้าหาความรู้และคุณสมบัติของผู้ที่ต้องการเฝ้าหาความรู้ ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน บันทึกผลที่เกิดจากการปฏิบัติ แล้วผลัดกันนำมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังในชั้นเรียน

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– การฝึกการสังเกต ขยันจดบันทึก หมั่นอ่านทบทวน รักการอ่าน และติดตามข่าวสาร เป็น การปฏิบัติตนของบุคคลใด

– นักเรียนจะนำคุณสมบัติของคนที่เฝ้าหาความรู้ข้อใดไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และจะปฏิบัติอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การฝึกหาคำความรู้ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับการฝึกหาคำความรู้ไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

๑๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. นิทานอังกฤษเรื่อง “สามคนโง่”

๒. ใบงานเรื่อง การฝึกหาคำความรู้

๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป.๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗
การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง
---	---

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. ผลการเรียนรู้
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง การทำกิจที่ต้องทำด้วยความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่แต่ละคนจะต้องปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเอง บุคคลอื่น และสังคม ชุมชนเป็นสถานที่ที่กลุ่มบุคคลหลาย ๆ กลุ่มมาอยู่ร่วมกัน มีพื้นที่ อาณาเขต และวัฒนธรรมร่วมกัน ชุมชนจึงเป็นเขตพื้นที่ที่มีความคุ้นเคยและมีการติดต่อกันระหว่างกลุ่มบุคคล ผู้คนจึงมีความผูกพันกัน เราในฐานะที่เป็นสมาชิกของชุมชนควรศึกษาและปฏิบัติตนให้ถูกต้องด้วยการรักษาสกุลลักษณะของชุมชน ร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน และมีส่วนร่วมในชุมชน
๔. สาระการเรียนรู้
๕. การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้งใจทำหน้าที่
- การปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง
- การสำรวจการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง การตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่ ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูสนทนากับนักเรียนว่า คนจะมีคุณค่าอยู่ที่การทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ เพราะการทำหน้าที่เป็นความรับผิดชอบต่อตนเอง บุคคลอื่น และสังคม จากนั้นให้นักเรียนร้องเพลง “หน้าที่ของเด็ก” ตามเนื้อร้องในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ. (หน้า ๕๑) พร้อมกันแล้วซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร
- ๒) เพลงนี้สอนให้เราปฏิบัติหน้าที่อะไรบ้าง
- ๓) ถ้าเราปฏิบัติตามเนื้อหาของเพลงนี้จะเกิดผลได้อย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ. แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- ๑) การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่หมายถึงอะไร

๒) การเป็นสมาชิกของชุมชนจะต้องปฏิบัติตนต่อชุมชนอย่างไรบ้าง

๓) นักเรียนในฐานะที่เป็นสมาชิกของชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่ได้อย่างไรบ้าง

๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำงานชิ้นใดชิ้นหนึ่งในเวลาที่กำหนด จากนั้นครูสนทนากับนักเรียนถึงพฤติกรรมการทำงานและผลงานของนักเรียน ซึ่งเป็นผลจากการตั้งใจทำหน้าที่

๗. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม แล้วสร้างสถานการณ์จำลอง ๒ สถานการณ์ ให้นักเรียนกลุ่มแรกปฏิบัติหน้าที่ตามที่ครูมอบหมาย และให้นักเรียนกลุ่มที่ ๒ ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ครูมอบหมาย จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของนักเรียนกลุ่มแรกว่ามีผลดีอย่างไร และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติหน้าที่ของนักเรียนกลุ่มที่ ๒ ว่ามีผลเสียอย่างไร

๘. ครูเชื่อมโยงให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญหรือผลดีของการปฏิบัติหน้าที่และผลเสียของการไม่ปฏิบัติหน้าที่ แล้วบันทึกลงในสมุด

๙. ครูให้นักเรียนสำรวจตนเองว่า ในแต่ละวันได้ทำหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง ทำอย่างไร ทำเวลาใด และได้รับผลดีจากการทำหน้าที่นั้นอย่างไร แล้วผลัดกันนำมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังในชั้นเรียน ครูกล่าวชมเชยนักเรียนหรือให้รางวัลแก่นักเรียน

๑๐. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า ในฐานะที่เราเป็นสมาชิกของชุมชน เราควรปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องใดบ้าง และปฏิบัติอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดขึ้นในขณะปฏิบัติ

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- เราเป็นสมาชิกของชุมชนมีหน้าที่อะไรบ้าง
- เราสามารถร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนได้อย่างไรบ้าง
- การมีส่วนร่วมในการดูแลหรือเป็นหูเป็นตาให้กับชุมชนมีผลดีอย่างไร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘
การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง
---	---

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. ผลการเรียนรู้
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- การยอมรับตนเองเป็นการเข้าใจตนเอง เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ดีขึ้น และเมื่อเรายอมรับตนเองแล้ว เราจะต้องยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองด้วย ตัวอย่างเช่น ถ้าเราได้รับคัดเลือกให้เป็นนักกีฬาของโรงเรียน เรามีความตั้งใจ มีความอดทน ขยันฝึกซ้อมอย่างเต็มที่ เมื่อมีการแข่งขันเราสามารถคว้าชัยชนะมาให้กับโรงเรียนได้ เราก็ต้องยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง แต่ถ้าเราไม่ตั้งใจ ไม่มีความอดทน ไม่ขยันฝึกซ้อม เมื่อมีการแข่งขันผลไม่เป็นที่น่าพอใจหรือพ่ายแพ้ เราก็ต้องยอมรับผลของการกระทำนั้น พร้อมทั้งจะปรับปรุงและแก้ไขตนเอง เพื่อทำหน้าที่ของตนเองให้ดียิ่งขึ้น
๔. สาระการเรียนรู้
๖. การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
- การสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำที่เหมาะสมและการกระทำที่ไม่เหมาะสม

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง การยอมรับผลที่เกิดจากการ กระทำของตนเอง ๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูทบทวนความรู้เรื่อง การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ จากนั้นสนทนาและซักถามนักเรียนว่า ใครเคยยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองบ้าง และใครเคยไม่ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองบ้าง จากนั้นสุ่มเลือกนักเรียน ๒ คน คนที่ ๑ คนที่เคยยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง และคนที่ ๒ คนที่เคยไม่ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ให้ออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังว่า ทั้ง ๒ คนได้ปฏิบัติอย่างไร และได้รับผลเป็นอย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ. แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- ๑) การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองคืออะไร
- ๒) จะเกิดอะไรขึ้นถ้าเราไม่กล้ายอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
- ๓) คนที่กล้ายอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองเป็นคนอย่างไร

๖. ครูหา尼ทานเกี่ยวกับการยอมรับและการไม่ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองมาเล่าให้นักเรียนฟัง จากนั้นสุ่มเลือกนักเรียน ๒-๓ คน ให้แสดงความคิดเห็นว่า นิทานดังกล่าวให้ข้อคิดในเรื่องใด และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

๗. ครูให้นักเรียนพิจารณาผลดีจากการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองกับผลเสียจากการไม่ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง โดยแยกเป็นการกระทำที่เหมาะสม น่าพอใจ และการกระทำที่ไม่เหมาะสม ไม่น่าพอใจ แล้วเขียนสรุปลงในสมุด

๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่าจะเลือกปฏิบัติอย่างไร และแนวทางที่ถูกต้องควรเป็นอย่างไร แล้วให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคมต่อไป

๙. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบว่า จะเกิดอะไรขึ้นถ้านักเรียนที่ทำความผิดแล้วไม่ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง หรือถ้านักเรียนยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองจะเกิดผลดีอย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- นักเรียนกล้ายอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองหรือไม่ อย่างไร
- นักเรียนคิดว่า จะเกิดอะไรขึ้นถ้านักเรียนทำความผิดแล้วไม่กล้ายอมรับผิดและโยนความผิดนั้นให้แก่คนอื่น
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรถ้าเพื่อนทำความผิดแล้วไม่กล้ายอมรับผิดแถมโยนความผิดนั้นให้กับนักเรียน

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

๑๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านบททวนเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. นิทานเกี่ยวกับการยอมรับและการไม่ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล
๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป.๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕

กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การดำเนินชีวิตในสังคมเราจะต้องปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง เช่น มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติให้เกิดความเคยชินเป็นนิสัย

กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมบูรณาการที่รวบรวมหลักการและความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้วมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน นักเรียนจะต้องมีความรู้เรื่อง การวางแผน ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสืบค้นข้อมูล

โครงงาน เป็นการกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติโครงงาน โดยเสนอแนะหัวข้อ แนวทางปฏิบัติ หรือ อาจเลือกทำโครงงานอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม หรือคำถามเพื่อให้นักเรียน เห็นแนวทางในการนำเนื้อหาความรู้ในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามทบทวน เป็นคำถามแบบอัตนัยเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ความซื่อสัตย์สุจริต
๒. ความขยันหมั่นเพียร
๓. ความอดทน
๔. การใฝ่หาความรู้

๕. การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
๖. การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๗. กิจกรรมเสนอแนะ
๘. โครงการงาน
๙. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
๑๐. คำถามทบทวน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การทบทวนความรู้
 - การปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัย
 - โครงการเรื่อง ความอดทนเป็นหลักปฏิบัติพื้นฐานในการศึกษา
 - การตอบคำถามทบทวน

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง กิจกรรม บูรณาการ ทบทวน และ โครงการงาน ๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูทบทวนความรู้เรื่อง เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง จากนั้นซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างในหน่วยการเรียนรู้
- นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประยุกต์ในชีวิตประจำวันอย่างไร

๔. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ได้ช่วยกันตอบคำถาม (หรืออาจให้รางวัลนักเรียนที่ตอบคำถามถูกต้อง)

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมที่จะปฏิบัติ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูให้นักเรียนท่องบทอาขยานคำนิยามหลัก ๑๒ ประการ พร้อม ๆ กัน แล้วสรุปให้นักเรียนฟังว่า ความมีวินัยในตนเองนั้นมีบางข้อสอดคล้องกับคำนิยามหลัก ๑๒ ประการ เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน การใฝ่หาความรู้ จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง จากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ ของ วพ. แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมเสนอแนะ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่องราว หรือนิทาน หรือร่วมกันร้องเพลงเกี่ยวกับการเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง เช่น ความอดทน การใฝ่หาความรู้ จากนั้นให้วาดภาพพร้อมระบายสี หรือแต่งเป็นบทกลอนตามความเหมาะสม

๗. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำโครงงานเรื่อง การใฝ่หาความรู้เป็นหลักปฏิบัติพื้นฐานในการศึกษา หรืออาจเลือกทำโครงงานอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน และให้นักเรียนเสนอชื่อโครงงานให้พิจารณา ก่อน

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดไว้ในหัวข้อ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

- ถ้านักเรียนเข้าห้องน้ำในห้างสรรพสินค้า แล้วพบกระเป๋าสตางค์วางอยู่ที่อ่างล้างหน้า นักเรียนควรทำอย่างไร จึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและต่อผู้อื่น

จากนั้นครูแนะนำให้นักเรียนความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสม

๑๐. ครูมอบหมายให้นักเรียนตอบคำถามในหัวข้อ คำถามทบทวน เป็นการบ้าน

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนสืบค้นภาพข่าวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับการเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง แล้วรวบรวมทำเป็นสมุดภาพข่าวหรือเหตุการณ์

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหน่วยการเรียนรู้นี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– “ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านตามกำลังความสามารถของตน ไม่นิ่งเฉย” เป็นการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องใด

– “ประพฤติตนซื่อตรงทั้งต่อหน้าและลับหลัง” เป็นการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องใด

– “ติดตามข่าวสารโดยการอ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์รายการที่มีสาระประโยชน์” เป็นการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องใด

– “ไม่แสดงอาการโกรธเคืองต่อคำพูดเหยียดหยามของบุคคลอื่น” เป็นการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องใด

– “เมื่อทำความผิดก็กล้าที่จะยอมรับผิด ไม่โยนความผิดให้กับบุคคลอื่น” เป็นการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องใด

– “ช่วยรักษาความสะอาดของชุมชน หรือช่วยเหลือเป็นหูเป็นตาให้กับชุมชนของตน” เป็นการปฏิบัติตนเป็นคนดีมีวินัยในตนเองในเรื่องใด

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังโน้ตทัศน์ลงในสมุดพร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. นิทานหรือเพลงเกี่ยวกับการเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง

๒. ภาพวาดเกี่ยวกับการเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง
๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๔ ป. ๔ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐
ทดสอบปลายปี

เวลา ๑ ชั่วโมง

- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบปลายปี